

PROJEKT

Wytrwałości uczę się od drzew

W trakcie projektu uczniowie i uczennice przeprowadzają obserwację natury i dokumentują ją za pomocą fotografii. Uczą się uważności na świat przyrody, jednocześnie doskonalić warsztat fotograficzny i umiejętność interpretacji obserwowanego świata. Długofalowym celem projektu artystycznego jest ćwiczenie w uczniach wytrwałości i cierpliwości.

OPRACOWANIE: Katarzyna Dytrych, Ida Miczke

CZAS TRWANIA: wprowadzenie 30–45 minut
realizacja min. 1 miesiąc
podsumowanie 30–45 minut

POZIOM NAUCZANIA: klasy IV–VIII szkoły podstawowej

PRZEDMIOT: plastyka

Cele zajęć:

- zrozumienie roli cierpliwości i wytrwałości w rozwoju – w przyrodzie i w życiu człowieka
- wyćwiczenie uważności na rzeczywistość wokół nas
- udoskonalenie warsztatu fotograficznego i umiejętności dokumentacji i interpretacji zjawisk

Kryteria sukcesu:

- rozumiesz rolę wytrwałości i cierpliwości w rozwoju
- jesteś uważny na otaczającą cię rzeczywistość
- potrafisz udokumentować zjawiska przyrodnicze przy pomocy fotografii i zinterpretować powstałe dzieła

Kluczowe zagadnienia: przyroda, fotografia, uważność, cierpliwość, wytrwałość

Formy i metody pracy: rozmowa, praca indywidualna, refleksja

Środki dydaktyczne potrzebne do przeprowadzenia zajęć: aparat fotograficzny (na przykład w telefonie)

Związek z podstawą programową: II.1, 5

PRZEBIEG ZAJĘĆ

1. Zaproś uczniów i uczennice do refleksji nad wartością cierpliwości i wytrwałości. Możesz skorzystać z poniższego tekstu:

Drzewa mogą nas nauczyć cierpliwości. Żyją dużo dłużej od nas – nawet tysiące lat.

Drzewa rosną niestrudzenie w swoim tempie. Trudno dostrzec drobne zmiany z dnia na dzień, a jednak wiemy, że zachodzą. Pokazują nam to historyczne zdjęcia lub opowieści i opisy. Wydawać by się mogło, że tak niewielki przyrost – ledwie kilka milimetrów czy centymetrów rocznie – niewiele wnosi, a jednak właśnie w wyniku takich zmian drzewa mogą osiągać wysokość 20 czy 30 metrów. Liczą się drobne kroki i konsekwencja.

Jesteśmy pod tym względem bardzo podobni do drzew. Na co dzień najczęściej nie dostrzegamy tego, jak sami się zmieniamy, a jednak gdy oglądamy zdjęcia z dzieciństwa, różnica jest bardzo wyraźna. Przez rok czy nawet miesiąc może się znacznie zmienić nie tylko to, jak wyglądamy, ale i jak myślimy. W takich zmianach bardzo ważne są właśnie cierpliwość i wytrwałość.

2. Zaproponuj uczniom przeprowadzenie projektu artystycznego, który pomoże im zrozumieć rolę wytrwałości. Projekt powinien być prowadzony przez minimum miesiąc i obejmować następujące etapy:
 1. Wybierzcie w swojej okolicy drzewo lub grupę drzew. To ważne, aby znajdowały się one dość blisko i nie trzeba było daleko do nich jechać.
 2. Udajcie się na spacer w swojej okolicy i wybierzcie miejsce, z którego można wykonać fotografię całego drzewa, tak by nic go nie zasłaniało. Na przykład parking nie jest dobrym miejscem – może się zdarzyć, że stanie na nim ciężarówka i przestoni widok.
 3. Następnie wybierzcie punkt, w którym stanie fotograf/fotografka. Powinien być charakterystyczny i łatwy do zapamiętania. Na przykład pęknięta płyta chodnikowa, miejsce po lewej stronie od znaku drogowego itp.
 4. Wykonujcie fotografie drzewa każdego dnia, najlepiej mniej więcej o tej samej porze przez miesiąc, kwartał lub pół roku. Jeśli zdecydujecie się na ten najdłuższy okres, pamiętajcie, by wybrać odpowiednią porę dnia na fotografię – tak, by było jeszcze (lub już) widno.
 5. Zdjęcia możecie później złożyć w krótki film (każda fotografia może się wyświetlać np. przez 3 sekundy) lub pokaz slajdów. Zobaczcie, jak wasze drzewo zmieniało się z dnia na dzień.
 6. Na końcu obejrzyjcie tylko pierwsze i ostatnie zdjęcie. Czy widzicie między nimi wyraźną różnicę? W jakich aspektach? A czy tę różnicę widać między zdjęciem numer 1 a 10? A między 10 a 24?
 7. Jeśli macie ochotę, możecie równolegle wykonywać też swoje zdjęcia (np. selfie) w jakimś określonym miejscu. Przyjrzyjcie się później sobie i porównajcie zmiany, podobnie jak w przypadku drzewa.
3. Przeprowadź zajęcia podsumowujące projekt. Połącz uczniów w pary lub podziel na kiluosobowe grupy i zaproś ich do refleksji nad swoimi doświadczeniami z realizacji projektu.

Materiał powstał w ramach projektu współfinansowanego ze środków Deutsche Bundesstiftung Umwelt (DBU) oraz w ramach polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

Materiał wyraża wyłącznie poglądy autorów i autorek i nie może być utożsamiany z oficjalnym stanowiskiem Deutsche Bundesstiftung Umwelt i Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej.

Wydawca: Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej

Rok publikacji: 2025